

og forkvaklede Individder blandt Ungdommen. Med Hensyn til dette Spørgsmaal om Tuberkulosen er det en given Ting, at Renlighed er god overalt og ogsaa i Tobaksfabrikker; men hvis man vil gøre Tobaksfabrikker til saadanne Arnesteder for Tuberkulose saa tillader jeg mig dog at nedlægge Protest derimod, thi Videnskabsmændene skulle dog først se at blive enige paa dette Omraade. Det er ikke saa mange Aar siden — og det eksisterer maaske endnu —, at der i Sverige var Anstalter, som ligefrem kurerede Tuberkulose med Tobaksinhalationer osv. Da maa man formodentlig have haft den samme Opfattelse som adskillige af os, der dyrke dette Fag, have, at Tuberklerne netop dø af Nikotinforgiftning, og at en Tobaksfabrik derfor er et udmærket godt Sted til Værn imod Tuberkulose. Hvorvidt dette er rigtigt eller ej, skal jeg lade de mere lærde bedømme, men Lægerne ere absolut ikke enige paa dette Omraade. Og med Hensyn til de svage og forkvaklede Individder blandt Ungdommen, tror jeg heller ikke, at saadanne særlig findes i Tobaksfabrikkerne. Jeg har nu bedt det ærede Medlem for Maribo Amts 3die Valgkreds (Rørdam) om at aflægge mig et Besøg i Slagelse — og enhver af de andre Herrer er for Resten velkommen, og jeg tror, at de ere velkomne paa samtlige Landets Fabrikker, hvoraf mange ere i fortrinlig Orden og blive bedre og bedre Dag for Dag — og hvis han følger min Indbydelse, vil han sikkerlig erfare, at de Udtalelser, som ere fremkomne, ere i høj Grad overdrevne. Desforuden have vi jo her i Tinget foruden mig to Repræsentanter for det omtalte Fag, og jeg tænker ikke, at de Herrer ville mene, at vi staa her som Repræsentanter for Degeneration i legemlig Henseende. — Jeg staa som den, der er ringest udstyret i denne Henseende —, og vi have dog arbejdet i denne Gerning, fra vi vare Dreng.

Jeg skal nu tillade mig at henstille til den højtærede Indenrigsminister, at han, naar disse Regulativer — hvoraf vi vel have Lov til at vente mange endnu, idet vi efter Loven, saa vidt jeg erindrer, skulle have dem allesammen færdige til den 11. Oktober i Aar — blive forelagte, dog først vil konferere med vedkommende Fags Udøvere, før han giver dem sin Sanktion. En Ting maa jeg beklage, og det er, at den intelligente og dygtige Arbejdsdirektør, vi have her i Landet, ikke har Sæde i Arbejdsraadet, idet jeg anser ham for at være en af de faa, der uden

for selve Fagets Udøvere have det rette Begreb om, hvorledes Forholdene bør være i Fabrikkerne. Jeg haaber, som sagt, at denne Henstilling til den højtærede Indenrigsminister bliver tagen til Følge, idet vi dog vel skulle erindre, at Arbejdsraadet ikke skal være lovgivende, men kun raadgivende.

Formanden: Folketingsmanden for Maribo Amts 3die Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Rørdam: Jeg skal til det ærede Medlem sige, at det er ikke den Kritik, han har udøvet imod Arbejdsraadet, der i nogen Maade har angrebet Arbejdsraadet som saadant. Men naar det ærede Medlem mener, at vi aldeles ingen Forstand have paa det, vi have talt om, og at de Regulativer, vi have givet, ere meget urimelige, saa vil jeg kun henvise til, som jeg sagde, da jeg talte om denne Sag, at disse Regulativer ere ganske i Overensstemmelse med de Regulativer, som ere vedtagne i vore Nabolande; de ere kun paa forskellige Omraader betydelig mildere. Naar man i store Industrilande kan gennemføre saadanne Regulativer, tror jeg ogsaa, at de kunne gennemføres her. Det ærede Medlem mente, at det var tilstrækkeligt, at Arbejdsgiverne vadskede Gulvet, naar de fandt det fornødent. Jeg kan i den Anledning oplyse, hvad vi nylig have faaet meddelt, at en Arbejdsgiver har indrømmet, at han ikke havde vadsket Gulvene i hele 11 Aar. Det synes han ikke var fornødent. Derfor tror jeg, det er rigtigt, at der blev fastsat bestemte Regler for, naar Gulvene skulle vadskes. Naar det ærede Medlem mente, at f. Eks. Tuberkulose ikke forekommer i særlig høj Grad blandt Tobaksarbejderne, kan han blot læse den Betænkning igennem, som Tuberkulosekommissionen har afgivet, og hvor man har undersøgt Forholdene her i Landet, saa vil han se, at der er intet Fag, hvor der forekommer saa megen Tuberkulose som netop mellem Tobaksarbejderne.

Formanden: Folketingsmanden for Sorø Amts 3die Valgkreds (Lange) har Ordet for en kort Bemærkning.

Lange: Til det ærede Medlem for Maribo (Rørdam) skal jeg sige, at jeg ogsaa er kendt med Forholdene i Udlandets Fabrikker, og jeg protesterer mod, at der i Sverige, Norge, Tyskland eller andre Ste-